

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 13.11.2023 r.

Poz. 4892

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.104.2023.AK WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 3 listopada 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688)

stwierdza się nieważność

§ 3. ust. 1 uchwały Nr LXIV/420/2023 Rady Gminy Sulęcyno z dnia 29 września 2023 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania i opieki przedszkolnej w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych formach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę Sulęcyno.

Uzasadnienie

W dniu 5 października 2023 r. do wojewody pomorskiego wpłynęła uchwała Nr LXIV/420/2023 Rady Gminy Sulęcyno z dnia 29 września 2023 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania i opieki przedszkolnej w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych formach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę Sulęcyno, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688), dalej jako „u.s.g.”, art. 52 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1400), dalej jako „u.f.z.o.”, oraz pkt 2 obwieszczenia z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie wysokości wskaźnika waloryzacji oraz maksymalnej wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego (M. P. z 2023 r. poz. 243).

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 27 października 2023 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Sulęcyno o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały, umożliwiając tym samym organowi złożenie wyjaśnień.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że badana uchwała w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 52 ust. 1 u.f.z.o. w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Rada Gminy Sulęcyno w § 2 ust. 2 uchwały ustaliła opłatę za korzystanie z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym wymiar 5 godzin dziennie w wysokości 1,30 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu. Z kolei w § 3 ust. 1 uchwały organ stanowiący postanowił, że opłata, o której mowa w § 2 ust. 2 uchwały podlega waloryzacji zgodnie z przepisami ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Na wstępie należy wskazać, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego podlegający publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Jednocześnie zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wymaga, aby organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym działał ściśle w granicach tego upoważnienia (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 686/12).

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, poz. 1718, poz. 1672 i poz. 2005), dalej jako „u.p.o.”, przedszkolem publicznym jest przedszkole, które zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie. Z kolei stosownie do treści art. 29 ust. 1 pkt 1 u.p.o., w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje organu prowadzącego, określone w art. 13 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 u.p.o. - wykonuje odpowiednio: rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa. Przywołany w podstawie prawnej art. 52 ust. 1 u.f.z.o. stanowi, że rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez gminę:

- 1) publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 u.p.o.;
- 2) publicznej innej formie wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla publicznych przedszkoli na podstawie art. 13 ust. 2 u.p.o.

Natomiast, zgodnie z art. 52 ust. 3 u.f.z.o. wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż 1 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz innej formie wychowania przedszkolnego. Ponadto, na mocy art. 52 ust. 4 i 7 u.f.z.o., maksymalna wysokość opłaty, o której mowa w ust. 3, podlega waloryzacji. Waloryzacja dokonywana po raz pierwszy polega na pomnożeniu kwoty opłaty, o której mowa w ust. 3, przez wskaźnik waloryzacji i zaokrągleniu w dół do pełnych groszy. Kolejne waloryzacje wysokości opłaty polegają na pomnożeniu kwoty opłaty z roku, w którym była dokonywana ostatnia waloryzacja, przez wskaźnik waloryzacji i zaokrągleniu w dół do pełnych groszy. Waloryzacji dokonuje się od dnia 1 września roku kalendarzowego, w którym ogłoszono wysokość wskaźnika waloryzacji ustalonego zgodnie z ust. 5 lub 6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" w terminie do końca marca roku, w którym jest dokonywana waloryzacja, o której mowa w ust. 4, wysokość wskaźnika waloryzacji oraz maksymalną wysokość kwoty opłaty, o której mowa w ust. 1, po waloryzacji.

Organ nadzoru wskazuje, że przepis § 3 ust. 1 uchwały wykracza poza delegację ustawową wynikającą z art. 52 ust. 1 u.f.z.o. Rada Gminy Sulęcyno na wskazanej podstawie prawnej może jedynie określić wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w czasie przekraczającym ustalony wymiar zajęć. We wskazanym zakresie nie mieści się uprawnienie do ustalania sposobu waloryzacji przyjętej kwoty (zob.: wyrok WSA w Olsztynie z dnia 17 lipca 2018 r., sygn. akt II SA/Ol 385/18). Należy również zauważyć, że waloryzacji podlega maksymalna wysokość opłaty ustalona w art. 52 ust. 3 u.f.z.o., a nie wysokość opłaty określona przez Radę Gminy. Waloryzacja maksymalnej opłaty i ogłoszenie jej nowej wysokości przez Ministra

właściwego ds. oświaty i wychowania odbywa się w trybie art. 52 ust. 7 u.f.z.o. Ogłoszenie zaktualizowanej maksymalnej wysokości opłaty nie wpływa bezpośrednio na stawkę ustaloną przez organ uchwałodawczy, której podwyższenie wymaga podjęcia kolejnej uchwały.

Przekroczenie upoważnienia ustawowego przez Radę Gminy Sulęczyno przy podejmowaniu uchwały powinno więc być traktowane jako istotne naruszenie prawa, które winno skutkować stwierdzeniem jej nieważności w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z wyżej opisanych względów stwierdzenie nieważności § 3 ust. 1 uchwały Nr LXIV/420/2023 Rady Gminy Sulęczyno z dnia 29 września 2023 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania i opieki przedszkolnej w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych formach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę Sulęczyno, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem wojewody pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich